

είσι παντός υποκειμένου κατά τὰς διαφορὰς αὐτῆς ἱπιπνοίας, ὥστε καὶ ὁ Παρθάσιος αὐτοῖς, ὁ ζωγράφος τῶν θεῶν καὶ ἡρώων, ἀνεκουρίζετο ποτε ἐκ τῶν σπουδαίων καὶ ἐμβριθῶν ἔργων δι' εἰκότων ἀξίων τοῦ Τιβερίου ὡς θεατοῦ καὶ τῶν Καπερῶν ὡς πινακοθήτης.

Ἄλλὰ καιρὸς ἦδη, Κύριε, νὰ Σὲ δὴγήγω καὶ εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν δρευχάλκων, ὅπου συλλήθον ταυτὰ ἐξαιρετὰ ἀντικείμενα, πρῶτον τῆς τέχνης Τυρρηνικῆς, ἑλὰ, καὶ αὐτοῦ παντοῦ καὶ κάτοπτρα καὶ ἄλλα πολλὰ πληροῦντα ἄνταν τὸ ἐμβαδὸν ἀνωθεν ἕως κάτω θηλ. καὶ τὰς τραπέζας, καὶ τὰ ἐρμάτρια, καὶ τῶν τοίχων τὴν ἐπιφάνειαν μέχρι πολλοῦ ὕψους. Ἄν καὶ πάντα ταῦτα κινῶσι τὴν περιέργειαν, ὁ νοῦς ὁμως προσκολλᾶται μάλιστα εἰς τὸν Ἑτρουρικὸν ἐκείνον μηχανῆν τὸν περιβεβλημένον ὠρακα καὶ περικεφαλαίαν· διότι ἢ ἐκ αὐτοῦ ἐπιγραφὴ διαμένει εἰτέι αἰνίγμα σφιγγός, καὶ οὐδαίς τῶν οἰεῖ εὐνοῖη τὰς μανιότης τὰς ἱερογραμικῶς αὐτῆς χαρακτῆρας, ἐν ᾧ τοσοῦτον καθ' ἡμᾶς ἢ ἰσότημη εὐδοκίμησεν εἰς τὴν ἀνύσει καὶ ἐξίχινει ἐν τῶν γλωσσῶν. Δοθέντος οὖν πίπτουσι ἢ ἐνοια τῶν λέξεων νὰ μὴ ἐπακιχηρῆ ποιέ, εὐχ ἦτιον ὁμως θυμαζόμεν τὸν ἀνδριάντα διὰ τὴν καλλιτεχνίαν· περιχοποῦντες δὲ τὰ λοιπὰ νομίζομεν ὅτι εὐρισκόμεθα ἐν μέσῳ τοῦ ἀρχαιοτάτου πολιτισμοῦ τῶν Τυρρηνῶν.

Ἰδοὺ ἐνταῦθα μὲν διαφορὰ μεγέθους ἵπνοι καὶ κύρηνουσι μετὰ πάντων τῶν ἄλλων μαγειρικῶν σκευῶν, εἰκα δὲ λυχνίαι παντοίων σχημάτων, περαιτέρω δὲ ἄλλα ἀγγεῖα ἱερὰ καὶ οικιακὰ καὶ περόναι καὶ πόρπαι καὶ ἐργαλεῖα τεχνῶν εἰς πάσας τὰς χρῆσας τοῦ βίου ἐπιτήθεια, ἐξίσου δὲ γλαφυρὰ κατὰ τὸ εἶδος, καὶ πολῦτιμα διὰ τὴν ὕλην, διαπερόντως δὲ τὰ ὅπλα ἐκ τῶν τοίχων τοῦ Βομάζου ἐξερυχθέντα, καὶ ἡ ὠρεία κίστη ἢ φέρουσα ἄθλητικὰ συμπλέγματα, θῶρον τῆς ἀκαδημίας· τοῦ ἁλίου Λουκᾶ πρὸς τὸν πάπαν, καὶ τρίποδες καὶ κιβώτιοι (ζύγιστρα) καὶ ἀμαξαι, ἢ δίτροι περικαλλεῖς ἐκ πάντων τῶν ἀναγκαίων κατηρησθέντα κτλ. Τί δὲ εἶπω καὶ περὶ τῶν χρυσῶν σκευῶν, καὶ μίμων κατὰ μέτρον τῆς αἰθούσης ἐπὶ μεγάλης τραπέζης. Ἐχομεν βεβαίως εἰς τὰ μουσεῖα πολλὰ καὶ κειμήλια χρυσᾶ εἰς τὴν κομμωτικὴν μάλιστα τῶν γυναικῶν ἀμμόδια καὶ ἐκ τῶν τῶν Ἑλληνικῶν νήτων προσελθόντα· ἀλλ' ἐκτός τῶν εἰρημένω, τὰ ὅποια ὑπάρχουσι πολυαριθμότερα, ποικιλότερα, γλαφυρότερα καὶ ἀρχαιότερα, οἱ τάφοι τοῦ vulci καὶ τῶν παρακειμένων Τυρρηνικῶν πόλεων ἀνδείξεν πῆθος πραγμάτων καλλωπισμῶν τῶν ἀνθρώπων, σημεῖα τῶν ἀξιώματων, βραβεῖα ἀνδρείας καὶ ἀρετῆς πολεμικῶν καὶ πολιτικῶν μνημεῖα βίου ἀρχαίου ἐπιζήτῳτα ἐκτός τῶν ὑπὸ τὴν γῆν τάφων, ἀφ' οὗ ἡ κοινωνία, ἦς τὰ μαγειρίζετο πρὸ αἰώνων, ἐξέλιπον ἐκ τῆς γῆς, ὥστε τὰ τοιαῦτα ἀδύνατον νὰ ἴδῃ ὁ φιλόκαλος καὶ γενναῖος ἄνθρωπος ἀνευ θυμασμοῦ, ἢ νὰ ψηλαφήσῃ ἀνευ θρησκευτικῆς εὐλαθείας· διότι εὐρίσκει αὐτὰ ἀνέπαρα ἐπὶ τοῦ σκελετοῦ, ἐν ᾧ τοῦτο διαλύεται εἰς κόνιν ἅμα τὸ θίξωμεν.

Ἐκ τῶν ἀριστοτεχνιμάτων τούτων, οἷον σκήπτρων καὶ πορτῶν, συμβόλων ἱερατείας ἀξιοχάστων διὰ τὸ σήμα καὶ τὴν ἐξεργασίαν, ἢ φαλάρων θρησκευτικῶν,

ἢ καὶ ἀθλητικῶν στεφάνων ἐκ κισσοῦ καὶ μύρτου καὶ δάφνης, διαπερόνουσι ἐξαιρετικῶς τὰ ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου σκευῆ ἐξερυχθέντα ἐξ ἐνὸς τάφου τῶν Καπερῶν· διότι ἐξεπληξῆν μὲν πάντα ταῦτα ἅμα ἀνεφάνησαν, ἀποτελοῦσι δὲ εἰτέι τὸ αἰνίγμα τῆς ἐπιστήμης. Ὁ χρυσοῦς ἦτο τοσοῦτον ἀφθονός ὥστε ἐπληρώθησαν πολλὰ κίνιστρα ἐκ μόνων τῶν ἀπειρῶν τεμαχίων τοῦ μεταλλοῦ, τὰ ὅποια ἀπέβαλον τὸ εἶδος τῶν, ἀφ' οὗ ἐπέσεν ἐπ' αὐτῶν ὁ κρημισθεὶς θόλος. Τὰ πλείεστα τῶν χρυσῶν τούτων φύλλων ἦσαν, ἢ ἀπετέλουσαν ἰσως χρυσοῦ ἐνδύματος ὑφάσμα· τὸ ὅποιον περιεβλήθη ὁ ἀποθανὼν· ἀλλὰ καὶ ἡ ἄλλη ἐντός τοῦ τάφου ἐκ δοχείων σκευῆ ἦτο ἀνάλογος πρὸς τὴν τοιαύτην μεγαλοπρέπειαν σκοπεύουσαν, ὡς εἰπεῖν, νὰ ἀποθεώσῃ τὸν νεκρὸν· ἐπειδὴ διὰ τῆς μεταλλικῆς πολυτελείας κατὰ τὴν ἀρχὴν τῶν κοιωνιῶν παρστάτετο ἠθικὴ τις ἰδέα, ὥστε ἡ θεία μεγαλειότης καὶ δύναμις εἶχε προχειρότατον ἐμβλημα τοῦ πλούτου τὴν λαμπρότητα. Τοιαῦτα δὲ ἦσαν μετὰ τῶν ἄλλων ἐκ οὐρανοῦ λεπτοῦ διασκος ὡς τὸ ἐπίτερον τῶν ἱερῶν τῆς Αἰγύπτου, πόρπη ἐκ δύο διασκῶν ἀνίσταν μετὰ τῆς συνδεούσης αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ στήθους βελόνη, φιλοτέχνημα πλήρες ζωδίων καὶ κομψῶς κατασκευασμένον. Παρτρέχων δὲ τὰ κοινὰ καὶ συνήθη, οἷον δακτυλίους, καὶ φέλλια, καὶ ἀλύσους καὶ ἄλλα πολλὰ τῆς ἐνδουχίας τοῦ νεκροῦ, τὰ ὅποια ἐνθυμίζουσι ἡμᾶς τοὺς θησαυροὺς τοῦ Κόρου, (Ἀβρίαν. βιβ. γυ.) ἐπειδὴ προτιμῶ νὰ ἀναφέρω ὀλίγα τινὰ περὶ τῶν ἀργυρῶν σκευῶν· καθότι ταῦτα ὑπερβαίνουσι τὰ ὑπάρχοντα μέχρι τοῦδε κατὰ τὴν τοῦ μεταλλοῦ καθαρότητα καὶ τὴν τέχνην. Τούτων πρῶτον κατέχει τόπον κύλιξ φέρουσα πολλὰ τοριμώματα καὶ ἡρώα τινὰ πρὸς ἄφορα μαχόμενον ἄγρια ζῶα. Ἡ ἐργασία τῶν προστύπων μετέχει τῆς τέχνης τῆς μὲν Αἰγύπτου κατὰ τὸν τύπον, τῆς δὲ Χαλδαίας καὶ τῆς Περσίας κατὰ τὸ υποκείμενον τοῦ συμπλέγματος πολλαίς ἐπιναλαμβανόμενον, τῆς δὲ Ἑλλάδος διὰ τοῦ μύθου τοῦ Ἡρακλέους. Ἄλλὰ τὸ σκεῦος διακρίνεται μάλιστα κατὰ τὴν ἰδέαν τῶν ζῶων καὶ προσώπων, ὥστε ἐκάζομεν ὅτι ὑπῆρχέ τις κοινωνία τῆς Ἑτρουρίας καὶ τῆς Αἰγύπτου. Ἄλλὰ καὶ ἄλλη κύλιξ φέρει ἀνάλογα σχήματα. Ἀμφοτέραι δὲ μετὰ τὰ κοιλῶν παμποικίλων ἀγγείων ἦσαν ἐξηρημέναι ἐκ τῶν τοίχων τοῦ νεκρικοῦ θαλάμου δι' δρευχάλκινων ἠλῶν.

Ὅποιοι ἄρα γε ἦτο ὁ βίος τῶν λαῶν τούτων κατὰ τὰς ἐσχαιὺς ἐκείνας τοῦ χρόνου, ὅπου μόλις θάνατον οἱ ἱστορικὰ παραδόσεις καὶ ὅθεν ἀρχεται ἰσως ὁ πολιτισμὸς τῆς Εὐρώπης, ἀν' ὁ θάνατος εἰς τὸ ἀπαρτίσθαι αὐτοῦ ἄστυλον περιεστοιχεῖτο ὑπὸ τοσοῦτων ἀντικειμένων πολυτελείας, τέχνης καὶ φιλοκαλίας;

Ἐξίσταται ἐκ τῆς αἰθούσης τῶν δρευχάλκων, ὅπου εὐρίσκει τοσαύτην πραγματικὴν ἀξίαν τῆς μελέτης αὐτοῦ ὅ,τε ὁ φιλόσοφος καὶ ἀρχαιολόγος ἐρχόμενος διὰ ξυστοῦ πλήρους Τυρρηνικῶν ἐπιγραφῶν εἰς ὑπερμεγέθη ἄλλην αἴθουσαν, ὅπου κατετίθησαν ἀντίγραφα τῶν ζωγραφημάτων εὐρεθέντα εἰς τάφους τινὰς τοῦ Cornelo καὶ τοῦ vulci καὶ ἦδη βαθμῆδον διαφθεῖρονται. Κατὰ τὴν ἄκρην τῆς αἰθούσης κατεσκευάσθη καὶ τάφος Τυρρηνικὸς, ἀκριβὴς ἀπομίμησις